

Slotfase misbruik koude douche?

De vorige week aangekondigde slotfase van de afwikkeling van het misbruikschandaal lijkt een koude douche te worden. Dat blijkt althans uit de reactie van de koepelorganisatie van misbruikslachtoffers KLOKK.

Die reageerde bij monde van haar voorzitter Guido Klabbers "onaangenaam verrast" te zijn door de aankondiging van een regeling die de slotfase van het misbruikschandaal zou moeten inluiden.

Vorige week werd bekend gemaakt dat de katholieke Kerk instemt met een regeling voor misbruikslachtoffers wier verhaal "authentiek en geloofwaardig" is bevonden, maar wier klacht bij gebrek aan steunbewijs ongegrond is verklaard. Het gaat daarbij om rond 250 mensen.

Dat er een regeling zou komen was in juni 2014 al overeengekomen tussen KLOKK, bisschoppenconferentie en Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR). De laatste twee wilden echter eerst advies van Wim Deetman, die eerder het gelijknamige onderzoek had geleid en sindsdien een adviserende- en monitorfunctie vervult.

KLOKK-voorzitter Klabbers heeft aan *Katholiek Nieuwsblad* laten weten "onaangenaam verrast" te zijn dat nu zonder instemming een regeling wordt doorgevoerd waarvan de inhoud niet duidelijk is. Die komt er op neer dat de betreffende klagers een gesprek en een bedrag krijgen aangeboden variërend van 1000 tot 17.500 euro. Het "kernprobleem" is volgens Klabbers dat het "een financieel plaatje" betreft. Slachtoffers hebben allereerst behoefte aan erkenning van wat hun is aangedaan, aldus Klabbers.

"De schijn wordt gewekt van materiële genoegdoening, terwijl juist vanuit de Kerk en KLOKK is gewerkt aan een aanpak die maatwerk beoogt en met zorgvuldigheid jegens de slachtoffers om het dossier tot een goed einde te brengen." Met de genoegdoening is een bedrag van 1 miljoen euro gemoeid. Daarnaast is er een miljoen uitgetrokken voor slachtoffers van geweld.

Tot 1 januari 2015 is 16 miljoen euro toegekend als genoegdoening voor gegrond verklaarde klachten. Dat komt neer op een bedrag van gemiddeld 30.000 euro.

Bij de onafhankelijke klachtencommissie zijn nog 393 klachten in behandeling. Gemiddeld wordt 20% ongegrond verklaard. Dat betekent dat rekening moet worden gehouden met een bedrag van rond 9.400.000 euro aan toekenningen voor gegrond verklaarde klachten.

De huidige klachten- en compensatieregeling is een voortvloeiende van het onderzoek en advies door de commissie Deetman. Alleen al dat onderzoek kostte 2,3 miljoen euro.

Daarnaast bedroegen de organisatiekosten voor de behandeling van misbruikklachten over de periode 2010 tot en met 2014 in totaal bijna 9,4 miljoen euro.

De totale kosten van het misbruikschandaal kunnen oplopen tot 39 miljoen euro. (JP)

Een medicijn voor de gezinssynode

De chaos van de synode komt niet uit de lucht vallen, schrijft **Jörgen Vijgen**. Gelukkig is er een geneesmiddel voorhanden.

Het is verwonderlijk, zo niet verbijsterend, dat zo veel synodevaders en andere bisschoppen stellingen verkondigen die expliciet of impliciet tegen het recente leergezag – van *Humanae Vitae* tot de *Catechismus* en *Veritatis Splendor* – lijken in te gaan. Sommigen lijken zelfs zover te gaan de voorbije pontificaten van Paulus VI tot Benedictus XVI terzijde te willen schuiven of minstens af te doen als een verraad aan Vaticanum II. Indien dit niet lukt, hebben deze dissidenten tot slot een valse maar geniale strategie. Wanneer iemand het ene zegt en het andere doet, wordt dit overal ter wereld beschouwd als een daad van hypocrisie, maar in de Kerk noemen zij dit een daad van barmhartigheid. Hoe is het zover kunnen komen?

De stelling van deze dissidenten is als volgt. Er is een tegenstelling tussen natuurwet en vrijheid, tussen waarheid en geweten, tussen theorie en praktijk en in deze tegenstelling moeten we, uit naam van de waarheid van de mens, kiezen voor de subjectieve vrijheid en het subjectieve geweten. Maar dit zijn nu net de fundamenten van de moderne filosofie! Want indien de natuur begrepen wordt als een mechanistisch en deterministisch geheel en vrijheid als de onverschillige keuze tussen a en b, dan rijst er onverbidde-lijk een conflict. Ook indien enkel de waarheid van de harde, koele feiten van de natuurwetenschappen erkend wordt en het geweten een subjectief gevoel is, is een conflict onvermijdelijk. Tot slot, indien theorie wordt beschouwd als een abstracte, levenloze constructie van het subject dan is natuurlijk de praktijk te verkiezen.

Het is daarom niet verwonderlijk dat in deze dissidente betogen niet enkel de rol van het verwerven van deugden (kuisheid, moed, trouw) en de motiverende en transformerende kracht van de genade door de deugden van liefde, hoop en geloof geheel afwezig zijn, maar ook elke verwijzing naar het denken van de *Doctor Communis* ('Algemene Leraar') van de Kerk, Sint-Thomas van Aquino. Immers, een leerling van Thomas, een thomist, weet dat de natuur een doelge-

richtheid op het goede in zich draagt en dat de mens maar écht vrij is wanneer hij zich naar dit goede richt. Een thomist weet ook dat waarheid in de doelgerichtheid van de dingen als schepselen af te lezen valt en dat een goed gevormd geweten de leidraad naar deze waarheid is. Een thomist weet ook dat theorie een weerspiegeling van deze waarheid is en daarom nooit in tegenstelling met de praktijk kan zijn. Veeleer is het zo dat, wegens de zondigheid van de mens, een herhaaldelijk praktisch handelen in tegenstrijd met de theorie, deze theorie doet verdwijnen.

Maar sinds de jaren zestig hebben vele katholieke filosofen en theologen, ook bij de vorming van priesters aan seminaries en universiteiten, zich uitdrukkelijk van de synthese van het thomisme afgekeerd onder het mom van een openheid (*aggiornamento*) naar de moderne filosofie. De dissidenten van nu hebben veelal in die periode en in dat intellectuele klimaat hun (mis)vorming ontvangen.

Daarom is het niet verbazend dat er een groot déjà vu is wanneer zij nu opnieuw deze valse tegenstellingen naar boven halen, want dit is wat ze als student al-maar te horen hebben gekregen. Het pontificaat van

Johannes Paulus II, dat een thomistisch pontificaat genoemd mag worden, en met hem talrijke theologen en filosofen, heeft deze valse tegenstellingen ontmaskerd als filosofisch ongeldige argumenten en in tegenspraak met de leer van de Kerk. De

studenten van toen, zo blijkt nu, hebben dit pontificaat nooit echt ontvangen, dermate misvormd dat ze of de kunde of de wil niet bezaten tot

het herzien van hun jeugdige dwalingen. De ferme verdediging van de erfenis van Johannes Paulus II door de Poolse bisschoppen laat zien dat tenminste deze bisschoppen dit begrepen hebben.

En zo zijn de chaos en dissidentie van de synode de slotakte van een stuk dat decennia geleden al geopend werd maar nog altijd dezelfde spelers kent. Het toont ook aan hoe verrekend de gevolgen zijn van een inadequate intellectuele vorming van priesters. Of in de woorden van Pius XI: "Je zult nooit van een onwetend en onervaren filosoof een geleerd theoloog worden." +

Dr. Jörgen Vijgen is filosoof en werkzaam aan verschillende priesteropleidingen in Nederland.

De triomf van St.-Thomas van Aquino, (Benedetto Gozzoli, 1471).

Foto: Louvre, Parijs